Nr. 138. **Poznań, poniedziałek 5. grudnia 1927.** **IX. Rok.**

RYNEK DRZEWNY

ORGAN DLA HANDLU I PRZEMYSŁU DRZEWNEGO

OFICJALNY ORGAN GIEŁDY DRZEWNEJ W BYDGOSZCZY, OFICJALNY ORGAN ZWIĄZKU PRZEMYSŁOWCÓW DRZEWNYCH W POZNANIU, OFICJALNY ORGAN KURSU HANDLU DRZEWEM W BYDGOSZCZY.

WYCHODZI W PONIEDZIAŁKI, ŚRODY I PIĄTKI.

PRZEDPŁATA na grudzień 1927 r. wynosi: w Poznaniu przy odbiorze z ekspedycji: 4.— złote. Na pocztach 4.19 złote. Pod opaską wprost z ekspedycji w kraju i w wolnem mieście Gdańsku: 4.70 złote. Pod opaską za granicą (oprócz Gdańska): 6.— złotych. Numer pojedyńczy kosztuje: w Poznaniu w Ekspedycji 36 groszy. Z przesyłką pocztową w kraju i w wolnem mieście Gdańsku 40 groszy. Zagranicą 60 groszy.

Redakcja, Administracja, Ekspedycja „RYNKU DRZEWNEGO": Poznań, Wielkie Garbary 20. Nr. telefonu 1320.
Drukarnia: Poznań, Wielkie Garbary 20. Nr. telefonu 3406.
Konta bieżące: Konto P. K. O. 206377. Bank Handlowy w Warszawie Oddział w Poznaniu. Bank Przemysłowców Poznań. Bank Poznańskiego Ziemstwa Kredytowego w Poznaniu.

OGŁOSZENIA: Za tekstem: 20 gr. od miejsca milimetr (strona czterołamowa) W tekście zaś lub przed tekstem: 66 gr. od miejsca milimetr. (strona dwułamowa) **OGŁOSZENIA:** Z tabelkami o 30 procent więcej. Przy większych i kilkakrotnych ogłoszeniach stosowny rabat Dla poszukuj. posad przy jednorazowem ogłoszeniu 30 proc., przy dwurazowem 40 proc. i przy trzyrazowem 60 proc. rabatu. — Każda nowa podwyżka obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia od dnia — zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia —

Eksploatacja a granice używalności naszych lasów.

Lasy i przemysł drzewny — to dwie gałęzie gospodarstwa narodowego tak ściśle i nierozdzielnie związane z sobą, że rozwój lub upadek jednego z nich pociąga za sobą analogiczny objaw i u drugiego.

Przemysł drzewny, to najpoważniejszy konsument surowego drewna, produkowanego przez gospodarkę leśną.

Kryzys ekonomiczny, jaki może mieć miejsce w przem. drzewnym, a który powoduje ograniczenie jego zdolności nabywczej wywiera ten skutek na interesach gospodarstwa leśnego, że obniża ceny za drewno z powodu zmiejszonego popytu lub wogóle uniemożliwia zrealizowanie, stojących do dyspozycji, zapasów mat. drzewnych.

Analogiczny objaw może zaistnieć w leśnictwie, a mianowicie: jeżeli dziedzina ta przeżywa kryzys, zwłaszcza mający charekter chroniczny, wyrażający się w stopniowym upadku gospodarstw leśnych przez co przemysł drzewny traci źródła zakupu surowca, czyli najważniejszej podstawy jego istnienia.

Z uwagi na tak wzajemną zbieżność interesów leśnictwa i przem. drzewnego wskazanym jest, żeby szerokie sfery zainteresowanych oceniły należycie zagadnienia leśnictwa i przemysłu drzewnego.

Jak wiadomo posiadamy dość znaczny obszar drzewostanów, wynoszący ca 8.943 tys. ha, a więc pod tym względem nasz kapitał leśny stoi na szóstem miejscu wśród państw europejskich.

Natomiast w rzeczywistości obszar drzewostanu, mający znaczenie dla przem. drzewnego jako źródło produkcji i dostaw surowca jest znacznie szczuplejszy.

Nie można brać tu pod uwagę lasy drobnej własnośai (1.915 tys. ha), które wykazują bardzo niską produkcję i zresztą materjał eksploatowany w tych objektach idzie wyłącznie na zaspokojenie potrzeb w gospodarstwie właścicieli odnośnych lasów.

Pozostały obszar lasów dzieli się na lasy państwowe (2.835 tys. ha) i prywatne (4.193 tys. ha).

Odnośnie terenów, objętych przez lasy państwowe zaznaczyć należy, że tylko 2.515 tys. ha przypada na powierzchnię produkującą, z tej zaś 294 tyś. ha — to niezalesione haliny i wyręby, przyczem pełne zwarcie drzewostanów nie jest zjawiskiem, które się często napotyka, przeważnie zaś drzewostany są przerzedzone o zwarciu ca 0,7 i stosunkowo niższej od normalnej zasobności.

Ogólny obszar powierzchni, nie porośnięty lasem a należący do właścicieli prywatnych jest prawie, że dwukrotnie większy niż w lasach państwowych, a więc wynosi ca 1.200 tys. ha, to też tereny pozostałej części, które faktycznie produkują drewno, nie obejmują więcej niż 3 milj. ha.

Tak więc nasz przem. drzewny posiada w rzeczywistości nie 9 milj. ha lasów, lecz zaledwie 5.200 tys. ha, z których nasza gospodarka może osięgnąć pewne korzyści.

Z tym faktem należy nam się poważnie liczyć, zwłaszcza teraz, kiedy zainteresowanie materjałami drzewnymi na rynkach światowych wyraża się w silnym popycie, a pojemność rynków zagranicznych bynajmniej nie zmniejsza się.

Niewątpliwie, że na wzmożony wywóz drewna surowego dominujący wpływ wywierają korzystne ceny płacone przez kapitał zagraniczny, z drugiej zaś strony w własnym interesie byłoby wskazanem ujawnić sobie dokładnie stan oraz zasoby naszego leśnictwa, żeby zawczasu uniknąć nadwyrężenia wydajności naszych drzewostanów, gdyż w przeciwnym razie — rodzinny aparat gospodarczy poniósłby dotkliwą klęskę, którą tak łatwo nie da się powetować importem.

Podług obliczeń w Polsce na jednego mieszkańca przypada 0,33 ha lasu, biorąc to obliczenie pod ścisłą kontrolę, ujawnimy, że jednakowoż liczba ta zmniejszy się, jeżeli uwzględnimy powierzchnię, rzeczywiście zadrzewioną.

Ten stosunek jest najbardziej właściwem kryterjum oceny samowystarczalności drzewnej w naszym Państwie.

Rozpowszechnione w niektórych sferach zdanie jakoby kraj nasz był wyjątkowo zasobny w drzewostan, przy bliższem rozpatrzeniu tej kwestji, stwierdza się, że definicja ta pozbawioną jest wszelkiego uzasadnienia.

Z tygo tytułu wynika nieodzowna potrzeba roztoczenia nad lasami specjalnej opieki i ochrony w celu zażegnania przykrych konsekwencji — deficytu drzewnego.

Przecież las posiada dla Państwa i społeczeństwa tak wielkie znaczenie, jest jednym z zasadniczych filarów w strukturze gospodarki narodowej, to też troska o należyty rozwój jego nie może być im obojętną i pozbawioną wszelkiej kontroli ze strony ogółu. Jak wiadomo w Polsce $^{2}/_{3}$ całego obszaru leśnego jest

w posiadaniu prywatnych właścicieli, dla których jako jednostek, znaczenie lasu polega na szkodliwem, dla ogółu gospodarstwa, zrozumieniu.

Uważają oni bowiem objekt leśny jako pewną formę obrotu kapitału lub poprostu jako przeznaczony do spekulacji leśnej kapitał, pozostawiony przez poprzednie pokolenie. Wystarczy, żeby jakiś zagraniczny kontrahent zaproponował lepszą cenę za drewno, a już rozpoczynają się nadetatowe ręby, nie bacząc, że taka dewastacja do gruntu niszczy kapitał leśny.

Czem grozi nam zanik wydajności naszych drzewostanów może ujawnić ich wartość faktyczna. Dochód z lasów zajmuje w naszym bilansie handlowym 20% jego czynnej strony, jest to przeszło 100 milj. zł. w bezpośrednich dochodach państw. z własnych lasów i z podatków.

Wszak przemysł drzewny stoi u nas na trzeciem miejscu z pośród poszczególnych gałęzi gospodarczych, a przecież lasy są jego zasadniczą podstawą i źródłem istnienia. Lasy dają nam jedyny możliwy sposób zakultywowania około czwartej części ogólnej powierzchni Państwa, pomijając już ich znaczenie jako czynnika klimatycznego, zdrowotnego, jako najlepszej ochrony przed powodzią oraz jako pierwszorzędnego czynnika strategicznego.

Dotychczas skutecznie konkurujemy z innemi państwami europejskiemi, produkującemi drewno, lecz nie należy zapominać, że owi konkurenci (Finlandja, Skandynawja) są o wiele zamożniejsi pod względem zalesienia, organizacja ich przem. drzewnego stoi na bardzo wysokim poziomie tudzież mają długoletnie doświadczenie w tej dziedzinie przemysłu.

Racjonalne wyręby naszych drzewostanów w odpowiednim stosunku do ich wydajności t. zn. bez nadwyrężenia kapitału leśnego, umocnią podstawy gospodarki narodowej i dadzą nam rękojmię trwałych dochodów.

Mając jeden wytknięty cel — rozkwit Rzpltej Polskiej w każdej dziedzinie życia gospodarczego, wykażemy tym samem zagranicznym sceptykom, że Polacy potrafią być i są wzorowymi gospodarzami.

Swarzędz ośrodkiem przemysłu drzewnego.

Miasto Swarzędz, jest miastem przemysłu stolarskiego. Na każdym kroku spotkać można rzemieślniczy warsztat stolarski. Rzemiosło stolarskie w Swarzędzu nie jest bynajmniej wykwitem lat ostatnich. Najlepiej o tem świadczy stara tradycja Swarzędzkiego cechu stolarskiego, którego początek sięga wieku 10-go. Początkowo nie był on wyłącznie stolarski, ale mieszany, w którym przeważali płóciennicy i piwowarzy.

W szybkiem jednak tempie stolarstwo zaczęło się rozwijać dopiero w roku 1900, co spowodował ówczesny mistrz stolarski J. Fietz, sprowadzając maszyny do obróbki drzewa. Do tego czasu stolarze obrabiali wszelkie drzewo tylko ręcznie, a była to praca bardzo trudna i ciężka, — miała ona ten skutek, że stolarz garbił się a jego nogi ulegały deformacji. W 5 lat później, tj. 1905 r. mistrz stelmachski p. Teofil Hoffmann widząc rozrost stolarstwa i przewidując jego przyszłość, sprowadza maszyny do obróbki drzewa i oddaje tylko obróbkę drzewa stale rosnącym warsztatom stolarskim. Dzięki jemu, zawdzięczamy, że obecnie, w tej mierze jesteśmy w możności reprezentować zawód stolarski. Pan Hoffmann jest dzisiaj starcem siedemdziesięcioletnim, mieszkającym w Swarzędzu, — pomimo podeszłego wieku podoła każdej pracy. Czy to w kościele, czy w towarzystwach naszych bierze czynny udział, za co należy mu się część. Oby Bóg zachował pana Hoffmanna jak najdłuższe lata pomiędzy nami.

Obecnie Swarzędz posiada kilka fabryk, które wypada wymienić. Pan Antoni Tabaka mistrz stolarski stworzył poważną konkurencję znanej Fabryce Krzeseł w Gołęcinie. Pan Tabaka zatrudnia dzisiaj w swej fabryce stu ludzi i wysyła krzesła na całą Polskę, a również eksportuje i zagranicę. Drugie poważne przedsiębiorstwo stworzył mistrz stolarski p. Franciszek Janiszczak, którego specjalnością są tylko pokoje stołowe. Dalej — Przemysł Drzewny p. Manyś i S-ka. Najmłodszym, który u siebie założył zapęd jest mistrz stolarski p. Czesław Jarczyński, — oby był przykładem dla innych. Pozatem tworzy się w Swarzędzu więcej fabryk. Apelujemy do naszych ojców miasta, by w najkrótszym czasie postarano się o prąd elektryczny, którego nasze warsztaty z utęsknieniem oczekują.

Mistrzów egzaminowanych posiada cech 62, zaś wszystkich samodzielnych warsztatów w Swarzędzu jest 103. Ze względu, że Swarzędz leży tylko 10 km. od Poznania, na linji prowadzącej do stolicy, z tego tytułu ma przed sobą wielką przyszłość. Cech w Swarzędzu będzie miał tę zasługę, gdy rozpocznie się budownictwo, że wychowa poważne zastępy dobrych rzemieślników.

Przy końcu poruszyć chcę jeszcze jedną sprawę. Założono w Swarzędzu z pomocą ks. prob. Mroczkowskiego spółkę zwana „Samopomoc obróbki drzewa". Z żalem stwierdzić trzeba, że na tak poważną ilość polskich mistrzów w Swarzędzu, przewagę mają w tej spółce mistrzowie-Niemcy, którzy mają więcej zrozumienia potrzeby łączenia się w spółkach, aniżeli Polacy. Apeluję do Was mistrzowie-Polacy; wstąpcie w swym własnym interesie do organizacji, która tylko przez ilość członków może osięgnąć swój cel, by służyć około rozwoju rzemiosła. Ostatnio, odbywała się w naszem mieście misja. Z okazji jej zakończenia, Cech stolarski w Swarzędzu ofiarował J. E. Augustowi Hlondowi, Prymasowi Polski — tacę, zrobioną z drzewa gruszkowego, wykonaną w sposób artystyczny. Zdobią ją odznaki godności kardynalskiej i herb m. Swarzędza.

Mechaniczna wyróbka klepki dębowej.

(Dokończenie).

Jeżeli zaś masa drzewna posiada falistą strukturę, lub — znaczną różnicę pomiędzy górną a dolną średnicą, wówczas włókna okażą się skrzyżowane aż do rdzeni masy. Przy wyróbce klepek powstają odpadki, jak szczapy oraz obrzynki, które niepreduktywnie zajmują dużo miejsca, niebezpieczne są w czasie pożaru i jako materjał użytkowy przedstawiają małą wartość.

Mechaniczna wyróbka wymaga zastosowanie taśmowej piły oraz warsztatu heblarskiego.

Kloce w surowym stanie przeciera się taśmową piłą, a następnie hebluje się w warsztacie.

Warstwy masy drzewnej wskutek tarcia okażą się skrzyżowane tak, jak podczas kłucia, gdyż praca piły i siekiery omija linję najmniejszego oporu — kierunku naturalnego układu włókien i ogranicza się wyłącznie do miejsc ściśle wyznaczonych, które po ociosaniu mają nadać kształt i wymiar klepkom. Jakość klepek w danym wypadku więcej zależy od budowy drzewa niż od rodzaju narzędzi oraz sposobu wyróbki, to też mając to na uwadze, mechaniczna praca winna być zastosowaną conajmniej w równym zakresie w stosunku do pracy ręcznej.

Tembardziej, że mechaniczna wyróbka nie pozostawia takich odpadków jak szczapy i obrzynki, lecz uzyskuje się materjał bardziej użytkowy, który może być częściowo utylizowany do niższych gatunków klepki, reszta zaś jako drewno opałowe.

Z kolei należy rozpatrzeć stronę praktyczną.

Jak wiadomo, z mechanicznie wyprodukowej klepki wyrabia się naczynia nietylko do ciał sypkich, lecz również do gęstych płynów, jak olej, dziegieć, nafta itd.

Liczne doświadczenia wykazały, że zastosowanie siły mechan. do wyrobu klepek dębowych jest bezwarunkowo możliwe i nawet praktyczne.

Dla ostatecznego zbadania tej kwestji, jedna z poważniejszych drzewnych firm niemieckich, użyła w tym celu znaczną ilość gotowej klepki, której trzeba było nadać inną szerokość i grubość. Praca odbywała się jednocześnie sposobem mechanicznym i ręcznym.

Do mechan. przeróbki użyto trzy warsztaty taśmowych pił oraz jeden warształ heblarski, poruszane motorem naftowym o sile 15—20 HP z obsługą 10 ludzi (po 2 robotn. do każdego warsztatu, jeden mechanik mot. i jeden werkmistrz).

Praca miała na celu ścięcie oraz oheblowanie wązkich i szerokich boków klepek.

Jakość przerobionych klepek, przy należytem przestrzeganiu odnośnych przepisów technicznych, nie okazała się niższą, lecz przeciwnie, nabyła wyższe zalety niż jakość tego samego materjału przerobionego ręcznie.

Włókna nie były skrzyżowane, wzgl. jeśli to miało miejsce skrzyżowanie nie spotęgowało się.

Bruzdy oraz falistość utworzona przez noże, w miarę dalszej obróbki, stopniowo zanikały.

Uwzględniając szybkość heblowania do 300 cm i 2.000 obrotów na minutę, trzema nożami, wielkość fali równała się $\frac{3000}{3 \times 2000} = 0{,}5$ mm, czyli osięgało się większą dokładność wyróbki od przeciętnych wymagań. Zaznaczyć należy, że cała ta partja klepek była przyjęta przez odbiorców bez zastrzeżeń, co wskazuje jak bezpodstawny jest pogląd tych, którzy utrzymują, że wyróbkę klepek nie można uskuteczniać sposobem mech. wzgl., że sposób ten nie daje korzystnych rezultatów.

Reasumując wszystkie zalety mech. obróbki, czy to pod względem zaoszczędzenia masy drzewnej, czy też mając na uwadze robociznę (płacę), należy stwierdzić, że sposób kłucia, rozłupujący kłodę dębową wzdłuż włókien, posiada poniekąd większą doskonałość niż przetarcie, natomiast do obróbki poszczególnych części zastosowanie mech. sposobu jest bardziej wskazane.

Ponieważ eksportowane klepki dębowe podlegają wysokiej opłacie celnej i wogóle jako materjał przedstawiają znaczną wartość, należy z tego tytułu kwestję mech. wyróbki realizować stopniowo, przeprowadzając doświadczenia w tym kierunku na małych partjach klepek.

SPRAWOZDANIA HANDLOWE.

Z MIĘDZYNARODOWEGO RYNKU DRZEWNEGO.

(Dokończenie).

Niezależnie od tego czynnika, istnieje w sferach kupieckich ogólne przekonanie, że ceny doszły już do najwyższego poziomu, przyczem nie stoją w żadnym stosunku do cen za mat. tarty. Dawał się odczuwać wielki brak okrąglaków w Wsch. Prusach, w międzyczasie zaś oferty producentów polskich na drewno okrągłe wykazały wzrost cen.

Również notowano zwyżkowe ceny za mat. tarty w środkowych Niemczech oraz w zachodnich prowincjach, pomimo, że z nadejściem jesieni zapotrzebowanie na mat. tarty nieco osłabło.

Wyższe sortymenty, sprowadzone z Wsch. Prus kalkulowały się średnio 125—135 mk., zależnie od gatunku, za drewno odziomkowe najwyższych gatunków płacono jeszcze więcej.

W Berlinie silnie wzrosły ceny na budulec, co tłómaczy się rozwojem budownictwa w tym okręgu.

Wiele ofert na mat. tarte wpłynęło z Polski.

Ogółem przywieziono drewna do Niemiec (w mtr. sześciennych): maj 1927 r. — 1,057,000, czerwiec — 1,390,000, lipiec — 1 780,000.

Szczupłe zapasy drewna w Szwecji nie pozwoliły należycie rozwinąć się jesiennej kampanji, w równej mierze przyczyniły się do tego zgrupowania zapasów podczas lata w poszczeg. ośrodkach konsumcji.

Statystyka stwierdza, że sprzedano mat. tartych na 1. października r. b. 850 tys. st.

W wrześniu zawarto większe umowy na dostawę drewna do Francji i Belgji, również Hiszpanja oraz Danja nabyła, niewielkie wprawdzie, partje materjałów leśnych.

Za deski sosnowe płacono 18,10 fob. Niderbotten; 9" deski sosnowe oceniano 19 10—20 f. szt., battensy — 16 f. szt., natomiast rynek jodły wykazywał stale tendencję zwyżkową.

Trwałe usposobienie w cenach na sezon zimowy notowano na rynku finlandzkim. Najgłówniejszym bodaj nabywcą finlandzkich mat. leśnych na 1928 rok są w ostatnim czasie Niemcy, które zakupiły 30 tys. st. z całego wywozu (75 tys. st.)

Anglja zaś, za ten czas sprowadziła z Finlandji zaledwie 14 tys. st., Danja 8 tys. st., Belgja 5 tys st.

Mniejszą siłę nabywczą na tym rynku wykazała Francja oraz Holandja.

Odnośnie Anglji, zaznaczyć należy, że tamtejsi agenci kopowali przeważnie tańsze gatunki po cenach (w f. szt. i szyll.): 9"—14,10, 8"—13,10, 7"—13,5, 6,5"—13,05 i 4"—12,10.

Ogółem sprzedano na 1. października r. b. 1,135 tys. st. mat. tartych; z ilości tej nabyła Anglja (w tys. st.) — 490; Niemcy — 140; Belgja — 113; Francja — 76, Danja — 40; Hiszpanja 35; reszta państw europejskich — 12 oraz kraje zamorskie — 54.

Wyładowanie odbyło się normalnie.

Według urzędowej statystyki eksport Finlandji na 31. sierpnia wynosił 727 tys. st. w porównaniu do 550 tys. st. za ten sam czas w 1926 r.

W porównaniu z zeszłorocznemi transakcjami jesienna kampanja w Czechosłowacji została zainaugurowaną pod znakiem wzmożonego ruchu; zwłaszcza dotyczy to suchych, bukowych mat. tartych, których transporty odchodziły do Niemiec, Hiszpanji, Włoch i Szwecji.

Natomiast eksport gatunków iglastych, jak surowca tak też mat uszlachetnionych nieco zmniejszył się, pomimo wzrostu cen.

W sierpniu Czechosłowacja wywiozła materjałów leśnych za 93 milj. k., zaś za 8 mies. r. b. wartość eksportowanego drewna określała się na 697,5 milj. k. w porównaniu do 808,7 milj. k. za ten sam czas w 1926 roku.

Wywóz drewna z Łotwy w r. b. znacznie wzmógł się, który wynosił za pierwsze półrocze 333,850 ton o wartości 32,1 milj. ł. w porównaniu do 207,664 ton wartości 20,2 milj. ł. za ten sam czas w 1926 r.

Podział eksportu na najgłówniejsze sortymenty wykazuje niżej podane zestawienie:

	1927 roku		1926 roku	
	ton	1000 ł	ton	1000 ł
Bloki i budulec	11,704	1,322	6,302	799
Deski	162,321	17,548	103,068	10,729
Forniery	5,430	2,205	4,021	1,827
Deski na skrzynie	30,831	4,101	19,162	2,612
Okrąglaki	17,964	772	8,696	379
Propsy	82,738	3,447	53,400	2,084

RYNKI KRAJOWE.

Wyniki sprzedaży drewna użytkowego i opałowego w nadleśnictwach państwowych.

Nadleśnictwo Państwowe Skorzencin D. L. P. Toruń.

Licytacja w dniu 19. listopada 1927 r.

Sosna	I kl.	za m^3	50.23	zł
„	II „	„	25.91	„

Sosna	III kl.	za m³	36.10	zł
„	IV „	„	38.44	„
„	wałki użytkowe	za mp.	14.81	„
„	żerdzie I kl.	za szt.	2.88	„
„	„ II „	„	2.00	„
„	„ III „	„	1.28	„
„	szczapy opałowe	za mp.	13.16	„
„	wałki opałowe	„	10.81	„

Nadleśnictwo Państwowe Bartel Wielki D. L. P. Toruń.
Licytacja w dniu 23. listopada 1927 r.

Sosna	I kl.	za m³	50.52	zł
„	II „	„	40.68	„
„	III „	„	31.74	„
„	drągi I kl.	za szt.	3.09	„
„	„ III „	za mp.	1.00	„
„	wałki użytkowe	„	14.00	„
„	„ opałowe	„	7.81	„

Nadleśnictwo Państwowe Chylonja D. L. P. Toruń.
Licytacja w dniu 23. listopada 1927 r.

Dąb	szczapy opałowe	za mp.	9.16	zł
Buk	szczapy opałowe	„	9.06	„
„	wałki „	„	6.14	„
Grab	szczapy użytkowe II kl.	„	15.00	„
Brzoza	szczapy opałowe	„	8.06	„
„	wałki opałowe	„	6.00	„
Osika	szczapy opałowe	„	4.00	„
Sosna	„ „	„	9.00	„
„	wałki opałowe	„	6.05	„
Świerk	IV kl.	za m³	22.20	„

Notowania oficjalnej Giełdy Zbożowej w Poznaniu:
Cena za 100 kg. netto franco stacja załad., ładunki całowagonowe, dostawa natychmiastowa.
dnia 2. 12. 1927 r., na żyto: 39.00 — 40.00 zł.

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE

Z przemysłu drzewnego.

Przeważna część tartaków w województwie poznańskiem jest nieczynna wobec braku drzewa okrągłego. Za kilka tygodni rozpocznie się sprzedaż drzewa okrągłego w lasach państwowych, poczem będzie można uruchomić część tartaków. Na rynku krajowym panuje nadal tendencja mocna, zarówno dla drzewa, jak wyrobów, co jest spowodowane zwyżką cen za granicą. W imporcie do krajów, dowożących drzewo — odgrywa Polska poważną rolę, mianowicie importuje do Anglji 20 proc. całego dowozu, do Niemiec zaś 40 procent, obecnie panuje dalsza tendencja rozwojowa. Polskie sfery drzewne wykazują wobec tak wielkiego wywozu drzewa za granicę, wielkie obawy, że w niedalekiej przyszłości zabraknie drzewa w kraju na własne potrzeby. Rada związków drzewnych wypowiedziała się za zupełnem wstrzymaniem wywozu drzewa okrągłego za granicę, chociażby na pewien czas. W ostatnich czasach daje się zauważyć tendencja ku wywozowi drzewa tartego.

W związku ze znacznem zwyżkowaniem ceny drewna okrągłego, wywóz tegoż wzrasta ze szkodą dla krajowego przemysłu tartacznego. Właściciele tartaków są finansowo zbyt słabi, aby przetrawić te wielkie ilości drewna. Czynniki zaś miarodajne nie stworzyły jeszcze, albo przynajmniej nie zapewniły bytu temu przemysłowi krajowemu, wskutek czego oddajemy swój surowiec za granicę.

KALENDARZ TERMINOWY
SPRZEDAŻY DREWNA ZARZĄDÓW LEŚNYCH,
ogłaszających swe sprzedaże w Rynku Drzewnym.

S. = Submisja
L. = Licytacja
W. = Z wolnej ręki

Termin dnia	Termin godz.	Miejscowość (lokal sprzedaży)	w. = Województwo d. = Dyrekcja Lasów Państw.	Rodzaj drewna	klasa	Dłużyce sztuk	Dłużyce m³	Kopalniaki i inne użytkowe m³	Kopalniaki i inne użytkowe mp.	Drewno opałowe mp.	Bliższe szczegóły w R. D. Nr.	Bliższe szczegóły ogłoszenie Nr.	Rodz. spr.	Uwagi
6. XII. 27.	9⁰⁰	P. N. Przewodnik (oberża Szczepański, Przewodn.)	d.- bydgoska								94	1063	L	na drewno użytk. i opał.
	12⁰⁰	D. L. P. Siedlce (kancelarja)	d. - siedl.					4000—			129	1391	S	
7. XII. 27.	9³⁰	P. N. Oborniki (sala p. Narożyńskiego w Oborn.)	d. - pozn.	sosna			500,—				133	1436	L	na drewno opałowe
9. XII. 27.	12⁰⁰	P. N. Wałkowyskie (kancelarja)	d. - diałow.								137	1484	S	na sprzedaż lasu o pow. 27,23 ha
10. XII. 27.	11⁰⁰	P. N. Łąkorz (kancelarja)	d. - toruńska	sosna	I-IV	3131	4783,06				135	1459	S	
12. XII. 27.	9⁰⁰	P. N. Drawsko (lokal p. Matuszewskiego w D.)	d. - pozn.								136	1472	L	na większą ilość drewna opałow. i mniejszą ilość drobn. sort. użytk.
	11⁰⁰	P. N. Kartuzy (kancelarja)	d. - toruńska	sosna	I-IV	2473	1683,75							
				dąb	I-V	162	67,42		46,—					
				buk	I-V	44	26,53							
				świerk	II-V	209	107,60							
				brzoza	I-II				51,—		137	1483	S	
	11⁰⁰	D. L. P. Łuck (kancelarja)	d. - łucka								133	1435	L	na około 322 kóp klepki memelskiej i 608 lag bindry dębowej.
	12⁰⁰	D. L. P. Radom (lokal Magistr. m. Częstochowy	d. - radom.	sosna						954,—				
				olsza			1,698,04			101,—	135	1458	L	
13. XII. 27.	11⁴⁵	P. L. Leśna Huta (kancelarja)	d. - toruńska	sosna					2160,16		132	1430	S	
14. XII. 27.	10⁰⁰	P. N. Wronki (kancelarja)	w pozn.	sosna					68360,-		137	1480	S	papierówka
	12⁰⁰	D.L.P. Radom (kancelarja)	d.- radom.	olsza				571,—		1721,-				
				jodła				126,—		32,-	135	1463	L	na pniu
	12⁰⁰	D. L. P. Radom (kancelarja)	d.- radom.	sosna				2,371,98						
				jodła				266,17						
										2391,05	135	1464	L	
15. XII. 27.	12⁰⁰	P. N. Lidzbark (kancelarja)	d. - toruńska	sosna	I-IV	2172	2688,41				137	1439	S	
	12⁰⁰	Okręg. Szef. Budown. w Warszawie (kancel.)	w warszaw.					100,—		750,—	134	1447	L	
		P. N. Muszyna (kancelarja)	d.- lwowska	jodła			9523,—							
				buk			7462,—				130	1400	S	
19. XII. 27.	12⁰⁰	D. L. P. Radom (kancelarja)	d. - radom.	sosna				1599,39			136	1470	S	

Grożący brak drzewa.

Mr. Chr. Storjohann, jeden z najlepszych znawców przemysłu drzewnego w Szwecji, przepowiada, że w przeciągu kilkudziesięciu lat cały świat znajdzie się w obliczu poważnego braku drzewa. W wygłoszonej niedawno publicznej prefekcji p. Storjohann wyraził się bardzo pochlebnie o energicznych i celowych usiłowaniach szwedzkich leśników, zdążających do zabezpieczenia na przyszłość krajowi zapasów drzewa i przeciwstawił ich usiłowaniom bezplanową gospodarkę leśną w Brazylji i w Kanadzie, nawiedzanych ponadto ciągłymi pożarami lasów. Wielkie zapasy leśne posiada wprawdzie jeszcze Rosja, niestety, z powodu braku środków transportowych nieznaczna tylko ich część może być zużyta.

Z pomiędzy państw północnych jedyna Szwecja zachowuje pewną równoległość pomiędzy eksploatacją a przyrostem, zabezpieczając się w ten sposób przed brakiem drzewa na przyszłość. Jednocześnie podjęto tam kroki, zmierzające do zalesienia rozległych pustynnych i bagnistych okolic Szwecji. Na niebezpieczeństwo braku drzewa w bliskim czasie wskazują takie i inni rzeczoznawcy, szczególnie angielski uczony prof. Fraser Story, wydawca „The Empire Fotestry Journal".

Rokowania w sprawie obrotu drzewem z Niemcami.

Rokowania o kontyngenty przywozowe do Niemiec na drzewo tarte i wywozowe na surowiec z Polski zbliżają się ku końcowi i są szanse porozumienia w tym względzie. Wrazie negatywnych wyników przygotowane jest rozporządzenie o podwyższeniu ceł wywozowych na surowiec, któreby miało wejść w życie z dniem 1 grudnia r. b.

Notowania dewiz z dnia 3. grudnia 1927 r.

Obsługa radjotelegraficzna P. A. T-icznej.

Dewiza	Stopa dyskont.	Parytet w zł	Notowania za	w Warszawie	Gdańsku	Berlinie	Londynie	Nowym Jorku	Paryżu	Pradze	Zurychu	Wiedniu
Warszawa	8	—	100 zł	—	57,41	47,02	43,50	11,25	—	—	58,15	79,39
Poznań	8	—	100 zł	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gdańsk	6	113.00	100 Gd. gld.	—	—	81,72	—	—	—	—	—	—
Berlin	7	123.45	100 R. M.	—	—	—	20,42 1/2	23,90	607,00	—	123,89	169,27
Belgja	5 1/2	72.07	100 fr. belg.	—	—	58,595	34,88 1/2	13,99	355,25	—	72,50	98,99
Bukareszt	6	100	100 l.	—	—	—	791	0,62	15,65	—	3,20	4,37 1/2
Budapeszt	6	90.67	100 pengo	—	—	73,29	27,88 1/2	17,50	—	—	90,72 1/2	123,94
Holandja	3 1/2	208.31	100 gld. hol.	—	—	169,30	12,07 1/2	40,42	1027,00	—	208,57 1/2	285,28
Kopenhaga	5	138.88	100 k. d.	—	—	112,33	18,19 3/4	26,82	682	—	139,—	—
Londyn	4 1/2	25.22	1 funt ster.	43,51	25,50	20,444	—	4,88 3/16	124,02	—	25,30 3/8	34,56 3/4
Nowy York	3 1/2	5.18	1 dolar	8,90	—	4,18,75	4,88 5/8	—	25,40	—	5,18,35	707,95
Paryż	5	100	100 fr. franc.	—	—	16,485	124,02	3,93 5/8	—	—	20,40 1/2	27,86 1/3
Praga	5	105.01	100 k. czesk.	—	—	12,407	164,— 5/8	2,96	75,50	—	15,36 1/2	20,96 1/4
Rzym	7	100	100 l.	—	—	22,745	89,85	5,43 1/2	138,—	—	28,16 1/2	38,49
Szwajcarja	3 1/2	100	100 fr. szwajc	172,—	—	80.785	25,30 7/8	19,29 1/4	490,—	—	—	—
Sztokholm	4	138.88	100 k. szw.	240,62	—	113,05	18,08	—	686,—	—	139,90	—
Wiedeń	6 1/2	72.936	100 szyling	125,68	—	58,96	34,61	14,10	359	—	73,16	—

Redaktor odpowiedzialny za dział Rynku Drzewnego Józef Ziółkowski, za dział ogłoszeń i administrację wydawnictwa Edmund Bartz

PLAN

sprzedaży drewna w roku gospod. 1927/28 Dyrekcji Lasów Państwowych w Bydgoszczy.

1491

Dyrekcja Lasów Państwowych w Bydgoszczy ogłasza, że w roku gospodarczym 1927/28 posiadać będzie następujące ilości masy drzewnej do hurtownej sprzedaży drogą publicznych pisemnych przetargów.

Drewno to znajdować się będzie w stanie wyrobionym na zrębach w następujących Nadleśnictwach Dyrekcji o przybliżonej masie.

	Nadleśnictwo	Drewno użytkowe m³	Drewno opałowe mp.
1.	Bartodzieje	6.000	2.000
2.	Bydgoszcz	8.500	8.000
3.	Czersk	800	
4.	Cierpiszewo	2.000	3.000
5.	Dąbrowa	64.000	8.500
6.	Giełdon	1.600	
7.	Gniewkowo	2.000	
8.	Gołąbek	13.500	10.000
9.	Grabowno	5.300	2.200
10.	Jachcice	4.000	1.200
11.	Leszyce	2.100	
12.	Lipowa	8.000	2.300
13.	Lutówko	1.100	1.200
14.	Nakło	1.000	
15.	Osie	21.500	3.200
16.	Osiek	8.600	5.500
17.	Osusznica	1.100	700
18.	Przewodnik	9.600	5.500
19.	Różanna	1.200	
20.	Rytel	5.400	500
21.	Sarniagórn	56.400	4.200
22.	Solec	5.100	5.000
23.	Stronno	3.000	
24.	Świekatówko	1.100	
25.	Szarłata	30.500	6.000
26.	Twarożnica	12.200	
27.	Trzebciny	17.500	5.800
28.	Warlubie	26.000	4.500
29.	Wierzchlas	4.800	400
30.	Woziwoda	18.500	18.500
31.	Zamrzenica	1.000	
32.	Żołędowo	1.200	2.100

Pisemne przetargi na powyższe materjały drewna odbywać się będą w Nadleśnictwach w terminie **od grudnia 1927 r. do czerwca 1928 r.** na obowiązujących warunkach sprzedaży wyrobionego drewna w drodze pisemnych przetargów i ogłaszane będą przez poszczególne Nadleśnictwa w czasopiśmie: „Przemysł i Handel" — Warszawa, „Przemysł i Handel Drzewny" — Warszawa i „Rynek Drzewny" — Poznań, z podaniem objektów sprzedażnych (losów) gatunku drewna, masy, odległości od najbliższej stacji kolejowej, terminu i miejsca przetargu (submisyj).

Oferty przez reflektantów podpisane, zalakowane i zaopatrzone napisem podanym w ogłoszeniu, winny być wniesione do Nadleśnictwa w oznaczonym terminie i muszą zawierać:

1. Oświadczenie oferenta, że warunki sprzedaży drewna w Nadleśnictwa Dyrekcji Lasów Państwowych w Bydgoszczy są mu znane i poddaje się im bez żadnych zastrzeżeń.
2. Cenę w złotych i dziesiątkach złotego, (cyframi i słownie) jaką oferent jest gotów zapłacić za każdy metr sześcienny drewna użytkowego, względnie za każdy metr przestrzenny drewna opałowego poszczególnego losu, podanego w ogłoszeniu o przetargu.
3. Dokładny adres oferenta.
4. Oferenci, względnie firmy nieposiadające tartaków lub innych zakładów przeróbki drewna, lub też majątku w Polsce, oraz osoby nieposiadające obywatelstwa Rzeczypospolitej Polskiej, winny złożyć gotowizną do dyspozycji Dyrekcji wadjum w wysokości 10% (proc.) ogólnej oferowanej ceny kupna, tytułem gwarancji na dotrzymanie warunków kupna, lub pokwitowanie odnośnego Nadleśnictwa, względnie Dyrekcji Lasów Państwowych na wpłacone powyższe wadjum.

Oferty, nieodpowiadające powyższym przepisom i zawierające zmiany lub ograniczenia warunków, obowiązują wprawdzie oferenta co do treści, nie będą jednak z reguły uwzględniane.

Bliższe szczegóły warunków sprzedaży drewna są do przejrzenia w Dyrekcji Lasów Państwowych w Bydgoszczy i w odnośnych Nadleśnictwach.

Dyrekcja Lasów Państwowych w Bydgoszczy.

Submisja

Nadleśnictwo Kąkolewo (poczta i stacja Leszno)

sprzeda w drodze submisji poniżej wymienione drzewo użytkowe sosnowe z cięć r. gosp. 1927/28.

Nr. losu	Leśnictwo	Oddział	Szacowana ilość m³	Odległ. do stacji kolejowej: droga leśna klm.	szosa klm.	stacja kolei państwowej
1	Kąkolewo rew. 1	34j	800	1	7 4	Leszno Kąkolewo
2	„ „ 2	20h	1550	—	7 2	Leszno Kąkolewo
3	„ „ 2	27c	1900	1	6 3	Leszno Kąkolewo
4	„ „ 3	30d	750	—	3 5	Leszno Kąkolewo

Pisemne i zalakowane oferty z napisem „Submisja" należy wnieść pod adresem Nadleśnictwo Kąkolewo poczta Leszno do dnia **20. grudnia 1927 r.** godziny 11-tej przed południem. Otwarcie ofert nastąpi w obecności ewent. przybyłych oferentów o godz. 11,15. Dopuszczalny jest jeszcze dalszy przetarg ustny' Wybór kupców i oświadczenie ofert nastąpi najpóźniej do dnia **10 stycznia 1928 r.**

Ceny należy podać przeciętnie za 1 m³ loco los osobno z oświadczeniem, iż znane są oferentowi warunki sprzedaży i tym się bez zastrzeżeń poddaje. Warunki wysyłamy na życzenia za nadesłaniem 1,— zł.

Wszelkie zmiany w masie zastrzega sobie Nadleśnictwo jako też nie odpowiada ono za jakość drewna. Kupiec zaś obowiązuje się przyjąć masę rzeczywiście w poszczególnym zrębie wyrobioną.

Drzewo można każdego czasu obejrzeć za poprzedniem zgloszeniem się w Nadleśnictwie Kąkolewo poczta i stacja Leszno tel. 41

1493 **Nadleśniczy.**

Przetarg przymusowy.

W środę, dnia 14. 12. 27. r. o godz. 12. w Międzychodzie w podwórzu p. **Pilza** sprzedawane będą najwięcej dającemu za natychmiastową zapłatą następujące przedmioty:

jeden trak A. G. Estera,
jedna piła tarczowa,
jedna piła automatyczna.

1495 Komisarz obwodowy, Dwornik.

Zawiadomienie o przetargu.

1 Okręgowe Szefostwo Budownictwa w Warszawie, ul. Przejazd Nr. 15 zawiadamia że, **przetarg** na sprzedaż 100 m sz. topoli, 600 mp. gałęzi (miękkich drzew), oraz 150 mp. szczapiny (drzew miękkich) ogłoszony został w „Polsce Zbrojnej" Nr 322 z dn. 24. XI 1927 r. 1454

Submisja na drewno użytkowe.

Państw. Nadleśnictwo Kostkowo

poczta Rybno, stacja kolejowa Rybno powiat Lubawa

sprzeda na ogólnych warunkach sprzedaży drewna wyrobionego, obowiązujących w Dyrekcji Lasów Państwowych w Toruniu następujące drewno użytkowe z roku gospodarczego 1927/28.

Los 1. W leśnictwie Płośnica (oddział 10) 169 sztuk dłużyc sosnowych o masie 421,20 m³, w tem I klasy (ponad 40 cm średnicy) — 303,34 m³ i II kl. (od 31 do 40 cm) — 117,86 m³. Odległość od stacji kolejowej Płośnica — 5 klm.

Los 2. W leśnictwie Kiełpiny (oddz. 57), 259 sztuk dłużyc sosnowych, o masie 397,78 m³ w tem I kl. — 50,60 m³ II kl. —243,73 m³ i III kl. (od 21 do 30 cm średnicy) — 103,45 m³. Odległość od stacji kolejowej Lidzbark — 10 klm.

Los 3. W leśnictwie Kostkowo (oddz. 85), 154 sztuk dłużyc sosnowych o masie 338 m3, w tem I kl. — 183,52 m3 i II kl. —154,49 m3. Odległość od stacji kolejowej Rybno — 3 klm.

Los 4. W leśnictwie Tylice (oddz. 153), 200 sztuk dłużyc sosnowych o masie 274,64 m³ w tem I kl. 15 m3, II kl.— 169,36 m3 i III kl. — 90,28 m³. Odległość od stacji kolejowej Bratjan — 6 klm.

Los 5. W leśnictwie Olszewo (oddz. 81) 447 sztuk dłużyc sosnowych o masie 695,87 m³, w tem I kl. — 146,17 m3, II kl. — 395,57 m3, i III kl. 154,13 m³. Odległość od stacji kolejowej Tuczki — 2 klm.

Los 6. W leśnictwie Gierłoż (oddz. 15), 240 sztuk dłużyc sosnowych, o masie 369,07 m3, w tem I kl. — 140,82 m3, i II kl. — 228,25 m³. Odległ. od st. kol. Lubawa — 16 klm.

Los 7. W leśnictwie Słup (oddz. 23), 213 sztuk dłużyc sosnowych o masie 420,10 m³, w tem I kl. — 190,47 m³, i II kl. — 229,63 m³. Odległość od stacji kolej. Lidzbark — 5 klm.

Drewno mierzone bez kory. Oferenci winni złożyć jako wadjum 5% ofiarowanej sumy. Pisemne oferty z napisem „Submisja na drewno użytkowe" należy nadesłać do Nadleśnictwa do dnia **16. grudnia 1927 r.** godz. 10 rano, poczem nastąpi otwarcie takowych.

Ceny należy podać za 1 m³ każdej poszczególnej klasy, danego losu. Bliższych wyjaśnień co do warunków sprzedaży udziela Nadleśnictwo.

Za jakość Nadleśnictwo nie odpowiada, i zastrzega sobie nieznaczne różnice w masie.

1492 **Państwowy Nadleśniczy.**

Submisja na drewno użytkowe.

Państwowe Nadleśnictwo Kościerzyna

poczta, stacja i powiat Kościerzyna 1490

sprzeda na ogólnych warunkach sprzedaży drewna wyrobionego, obowiązujących w Dyrekcji Lasów Państwowych w Toruniu, następujące drewno użytkowe z roku gosp. 1927/28.

Los 1. W leśnictwie Dobrzyno oddział 26b — 390 sztuk dłużyc sosnowych o masie 481,53 m³, w tem I kl. — 18,97 m³, II kl. — 315,88 m³, III kl. — 145,82 m³, IV. kl. — 0,86 m³. Odległość od stacji kolejowej 8 klm.

Los 2. W leśnictwie Wierzysko oddział 78a — 143 sztuk dłużyc dębowych o masie 99,22 m³, w tem I kl. — 4,10 m³, II kl. — 10,62 m², III kl. —41,32 m³, IV kl. — 41,70 m³, V kl. 1,48 m³.

Los 3. W leśnictwie Wierzysko oddział 78a - 78 sztuk dłużyc bukowych o masie 59,61 m³, w tem II kl. — 5,72 m³, III kl. — 26,92 m³, IV kl. — 26,97 m³.

Los 4. W leśnictwie Wierzysko oddział 78a — 151 sztuk dłużyc sosnowych o masie 244,82 m³, w tem I kl. 57,95 m³, II kl. 149,91 m³, III kl. — 39,42 m³, IV kl. - 0,44 m³. Odległość od stacji kolejowej (los 2, 3, 4,) 3 km.

Los 5. W leśnictwie Strzelnica oddział 113 — 66 sztuk dłużyc dębowych o masie 47,32 m³, w tem I kl. — 1,50 m³, II kl. — 10,44 m³, III kl. — 17,90 m³, IV kl. 16.54 m³, V kl — 0,94 m³.

Los 6. W leśnictwie Strzelnica oddział 113 — 50 sztuk dłużyc bukowych o masie 37,03 m³, w tem II kl. — 12,29 m³, III kl. — 12,18 m³, IV kl. — 12,61 m³.

Los 7. W leśnictwie Strzelnica oddział 113 — 179 sztuk dłużyc sosnowych o masie 326,78 m³, w tem I kl. 38,88 m3, II kl. — 194,42 m³, III kl. — 93,46 m³. Odległość od stacji kolejowej (los 5, 6, 7,) 4 klm.

Los 8. W leśnictwie Kolańska Huta oddział 220 — 116 sztuk dłużyc bukowych o masie 62,51 m3, w tem I kl. 11,64 m³, II kl. — 28,35 m3, III kl. 22,52 m³. Odległość od stacji kolejowej 3 km.

Pisemne oferty z napisem „Submisja na drewno użytkowe" należy nadesłać do nadleśnictwa do dnia **20. grudnia b. r.** godz. 11, poczem nastąpi otwarcie ofert.

W myśl § 3 warunków sprzedaży winien oferent złożyć w kasie nadleśnictwa wadjum w wysokości 5% ogólnej oferowanej ceny kupna.

Bliższych wyjaśnień co do warunków sprzedaży udziela Nadleśnictwo.

Państwowy Nadleśniczy.

1486

Drewno kopalniane

do stałej dostawy cięcia 26/27 2.00 m dł. 8/10 cm w czubie, 4.00 m dł. 7,5/9 cm w czubie, 5.00 m dł. 7,5/9 cm w czubie.

Oferty za m³ franko Miasteczko z podaniem ilości i czasu dostawy dla poszczególnych dymensji pod adr.

Eduard Suchotzki, Holzhandel
Gdańsk, (Danzig-Langfuhr) Prinzenweg 28. Tel. 421 11.

ZAKUPUJEMY STALE ZA GOTÓWKĘ

objekty leśne, drzewostany wszelkiego rodzaju i kopalniaki.

Zachodnie Towarzystwo dla eksportu drzewa Sp. z o. o.

KRAKÓW, DUNAJEWSKIEGO 9

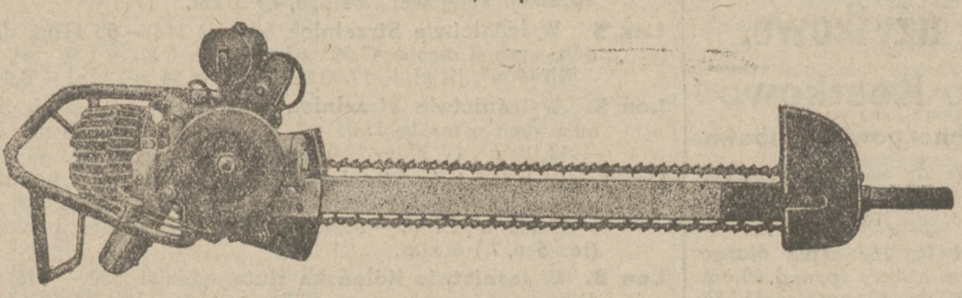
1315

„RINCO“

piła motorowa do ścinania drzew i wyrzynania drewna

JEST PIŁĄ NIEZAWODNĄ

i nie można jej porównywać z żadną dotychczas wynalezionych pił.

1347 *Jedyne przedstawicielstwo na Polskę*

firma „PIŁA“ - POZNAŃ, ul. Skarbowa 3. Telef. 3700.

Lokomobila

30 PH; pow. ogrzewania 17 mtr²

na sprzedaż

Nadleśnictwo Kwilcz
poczta Kwilcz. 1473

Młody i energiczny

FACHOWIEC DRZEWNY

poszukuje posady

od zaraz — brakarza lub manipulanta tartacznego. Posiada 7 lat praktyki i dobre referencje. Łaskawe zgłoszenia do Admin. R. Drz. pod **„brakarz“**. 1488

Pługi „Eckerta“

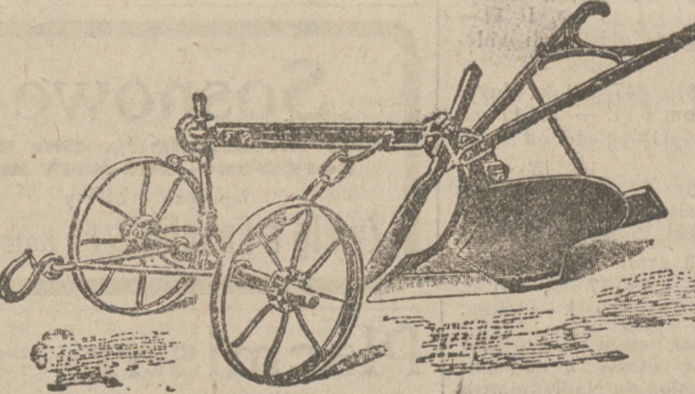
znane ze swej dobroci przy uprawach leśnych jak również pogłębiacze tej samej fabryki

poleca

RYNEK DRZEWNY

Składnica narzędzi leśnych

POZNAŃ
Wielkie Garbary 20
Telefon 18-20.

GENERALNE ZASTĘPSTWO NA CAŁĄ POLSKĘ.

Kupuję bieżąco

dłużyce sosnowe, olchowe, brzozowe i bukowe jak i całe drzewostany

1476 pozatem

sosnowe deski odziomkowe

30, 35, 43, 52, 55 mm grub.

GEORG LÜCK,
Driesen N/M. Niemcy

LEŚNIK

wielkop., kaw., lat 28 z niższym egz. państw. odbytą prakt. ostat. samodzielnie, dobrze obznajmiony z eksp. manip i adm. leśną — poszukuję posady od zaraz lub później po kaw. lub żon. okolica obojętna. Wykonuję także wypychanie wszelkich ptaków i zwierząt. — Łask. zgł. przyj. z grz. Władysław Gniewkowski dla „W. W. W.“ Ganina poczta Strzyżewo - paczkowe (pow. Mogilno woj. Poznańskie). (1475

1006

„DRZEWO“ Tow. Akc.

POZNAN - ul. Rzeczypospolitej 9

Telefon: 1759, 1760 - Adr. telegr.: Drzewo-Poznań

Tartaki, Fabryka mebli, drzwi i okien,
Drzewo na wyrób celulozy,
Kopalniaki.

Czcionkami Drukarni Rynku Drzewnego T. z o. p. Poznań ulica Wielkie Garbary nr. 20.